

Ajuntament de
Cerdanyola del Vallès

Pla Director de Cooperació de Cerdanyola del Vallès (2019-2024).

Cerdanyola del Vallès, desembre del 2018

Amb el suport de

**Diputació
Barcelona**

#DibaOberta

Elaborat i facilitat per Miquel Carrillo i Irene González.

Ziri
www.ziri.es

Continguts

Acrònims.....	4
Presentació.....	5
Balanç de la cooperació a Cerdanyola.....	6
Evolució del suport a la cooperació.....	7
Actors i prioritats.....	9
Missió i principis de la cooperació a Cerdanyola.....	13
Objectius.....	15
Sectors prioritaris.....	18
Prioritats geogràfiques.....	19
Modalitats, Línies i Instruments.....	20
Educació per al Desenvolupament, Pau i Drets Humans.....	20
Cooperació a terreny i Ajuda Humanitària.....	22
Recursos i Capacitats.....	23
Actors, Aliances i Governança.....	24
Accions Estratègiques.....	26
Annex. Metodologia d'elaboració del Pla Director.....	28
Pla de Treball.....	30
Annex. Bibliografia.....	32

Taules

Taula 1: DAFO sobre la situació actual de la cooperació a Cerdanyola.....	6
Taula 2: Objectius estratègics del PDC.....	17
Taula 3: Recursos previstos segons modalitats i instruments.....	23
Taula 4: Cronograma d'actuacions estratègiques.....	27
Taula 5: Actors participants al procés d'elaboració del PDC.....	31

Figures

Figura 1: Evolució del pressupost relatiu de cooperació de l'Ajuntament de Cerdanyola (2013-17).....	7
Figura 2: Pressupost de cooperació a Cerdanyola i 0,7% de recursos propis.....	8
Figura 3: Evolució relativa de les línies de treball de la cooperació (2006-15).....	9
Figura 4: Subvencions a les entitats de Cerdanyola (2013-17).....	10
Figura 5: Distribució per ODS del pressupost de cooperació (2013-17).....	10
Figura 6: Pressupost de cooperació per regions (2013-17).....	11
Figura 7: Distribució per països receptors de la cooperació de Cerdanyola.....	11
Figura 8: Distribució geogràfica de la cooperació de Cerdanyola (2013-17).....	12
Figura 9: Taller amb les entitats de cooperació de Cerdanyola del Vallès.....	28

Acrònims

ACAU	Associació Coordinadora d'Ajuda Unida.
ADIA	Associació per al Desenvolupament de la Infància d'Àfrica.
AFA	Associacions de famílies d'alumnes.
AMB	Àrea Metropolitana de Barcelona
AMPA	Associació de mares i pares d'alumnes
AOD	Ajut Oficial al Desenvolupament.
APS	Aprenentatge i Servei.
CAD	Comitè d'Ajuda al Desenvolupament de l'OCDE.
CIARD	Centre d'Informació, Atenció i Recursos per a Dones.
DH	Drets Humans
DIBA	Diputació de Barcelona
ECP	Escola de Cultura de Pau.
EpD	Educació pel Desenvolupament, la Pau i els Drets Humans.
FAS	Fundació Autònoma Solidària.
FCCD	Fons Català de Cooperació al Desenvolupament.
ODS	Objectius de Desenvolupament Sostenible.
PDC	Pla Director de Cooperació.
RH	Recursos Humans.
UAB	Universitat Autònoma de Barcelona.
UNIPAU	Universitat Internacional de la Pau.

Presentació

El Pla Director de Cooperació de Cerdanyola del Vallès (2019-2024) representa una aposta per a la renovació de l'estratègia i la pràctica d'aquesta política pública, en un municipi que ha desplegat la solidaritat internacional des de principis de la dècada del anys 90, quan va entrar a formar part del Fons Català de Cooperació, i que ha comptat en tot un moment amb una societat civil organitzada i compromesa amb el seu impuls.

L'anterior planificació data del període 2006-15, uns anys on es va assolir el màxim nivell de suport pressupostari i que, a la vegada, va registrar-ne el pitjor retrocés, fins descendir a nivells alarmants i ésser qüestionada com a política pública. Afortunadament, la cooperació s'ha anat recuperant d'un temps ençà, pressupostària i políticament. La crisi a la Mediterrània o els desafiaments globals, amb efectes en clau locals cada cop més evidents i generalitzats, han tornat a identificar-la com una eina imprescindible per eradicar les injustícies arreu del món.

En aquest sentit, el nou marc dels Objectius de Desenvolupament Sostenible de Nacions Unides interpel·la directament a l'acció de totes les administracions públiques per posar en marxa i assolir les fites de l'Agenda 2030. El món local esdevé una peça fonamental per activar una cooperació específica, i el seu paper i les seves aportacions al desenvolupament, la governança, la construcció de pau o la sostenibilitat ambiental entre d'altres són reconegudes finalment sense embuts.

El present Pla desenvolupa els diferents aspectes identificats com a clau, que hauran de bastir la cooperació internacional que desplega Cerdanyola en aquest escenari, durant els propers anys. És un document de màxims, que vol explorar noves vies per transitar cap a una cooperació municipalista, conscient del seu valor afegit, i amb un enfocament de drets humans i, progressivament, de gènere.

Reconeixent, reclamant i ampliant el suport imprescindible de la societat civil organitzada, de les institucions presents al municipi i de la ciutadania en general, en aquesta nova etapa es pretén enfortir el lideratge del govern municipal en aquesta política pública, consolidant la seva naturalesa al mateix nivell que la resta, i com a motor de la coherència entre el seu conjunt, orientat cap a l'assoliment dels ODS i el ple acompliment dels Drets Humans a Cerdanyola del Vallès i arreu.

Balanç de la cooperació a Cerdanyola

Aquest apartat inicial vol fer balanç del que ha estat la política de cooperació a Cerdanyola del Vallès durant els darrers anys, a partir de l'estudi de la documentació i de les dades disponibles, de les entrevistes mantingudes amb els seus responsables tècnics i polítics, i dels tallers realitzats amb les entitats de la ciutat.

Tot i que formalment l'elaboració del nou Pla no inclou una avaluació de l'anterior Pla Director Municipal de Solidaritat i Cooperació al Desenvolupament, vigent entre 2006-2011 i allargat de *facto* fins el 2016, s'adiu fer-ne un breu anàlisi per conèixer quina ha estat l'evolució pel que fa a objectius, prioritats, actors i la seva pràctica en general, i de quin punt parteix la nova planificació.

Els registres i les dades existents es refereixen sobre tot a la cooperació a terreny, hi ha poca informació quantitativa referent a l'EpD portada a terme al propi municipi.

L'anàlisi realitzat per entitats i tècnics de l'ajuntament, recollit esquemàticament a la Taula 1, conté algunes de les claus de la situació de la cooperació a Cerdanyola.

Debilitats Compromís institucional no del tot consolidat envers la cooperació. Desconeixement de la població i molt poc suport. Eina vinculada a evitar la immigració i a netejar consciències, enfocament negatiu. Poca capacitat de mobilització per part del teixit associatiu, poc suport a la sensibilització. Trencament generacional, no existeix relleu dins les entitats. Personalismes polítics.	Amenaces Noves crisis econòmiques. Involució política i soscavament de la consciència de la gent. No regeneració de les entitats.
Fortaleses Bona relació, ajuda mútua i cohesió entre les entitats del grup de treball. Malgrat els canvis de govern i les vicissituds econòmiques, s'ha mantingut la política. Suport material important de l'Ajuntament. Es disposa d'eines com el FCCD, que ajuden a professionalitzar la feina i evitar favoritismes. Capacitat per desenvolupar bones experiències com el <i>Cerdanyola Educa</i> .	Oportunitats Existeix un potencial de mobilització al municipi, que cal activar. El teixit associatiu en general és prou fort i actiu, comptant específicament amb entitats d'emigrants que poden involucrar-se més. Possibles col·laboracions i sinergies amb la UAB i els esdeveniments culturals de la ciutat.

Taula 1: DAFO sobre la situació actual de la cooperació a Cerdanyola.

Com a molts altres municipis de Catalunya, les principals debilitats apunten a les dificultats per consolidar i mantenir la cooperació com una política pública municipal més, sense l'existència de la pressió i el suport continu de la societat civil i de la població. El record de les retallades al pressupost municipal de cooperació encara és molt present, així com la competència amb d'altres polítiques socials i la seva relació amb les persones nou vingudes. Malgrat Cerdanyola no té una realitat especialment conflictiva entorn la migració, s'identifica una justificació de la política de cooperació en base a la idea d'evitar

l'afluència de més persones estrangeres, i no com una contribució local a la justícia global o als desafiaments compartits amb altres societats.

Però la principal amenaça se situa en la manca de múscul de les entitats i la poca connexió amb la població: tot i el potencial associatiu de Cerdanyola, les ONG arrelades o representades a la ciutat no tenen gaire capacitat mobilitzadora i costa molt que els seus missatges arribin al conjunt de la població.

A canvi, hi ha una bona articulació entre aquestes entitats, i la política ha tingut continuïtat malgrat la situació política complexa a l'Ajuntament de Cerdanyola i la crisi econòmica. Es valora força la col·laboració amb el Fons Català de Cooperació, tot i que el seu acompanyament podria millorar-se en alguns aspectes com ara el suport als projectes a terreny o la transparència en els criteris de prioritització de projectes per cercar cofinançaments entre d'altres municipis, que no sempre són clars a parer de l'Ajuntament.

La clau per als propers anys pot estar en incloure a nous col·lectius i persones, amb instruments que encaixin amb la seva realitat i potencial, i comptar amb institucions tan properes i distants com la UAB, amb unes possibilitats evidents per fer una cooperació renovada des del municipi.

Evolució del suport a la cooperació

Com es pot observar a la Figura 1, el suport que la cooperació internacional rep per part de l'Ajuntament de Cerdanyola del Vallès ha anat recuperant-se durant els darrers anys, fins a situar-se al 0,56% dels ingressos propis¹. En termes absoluts, però, sembla difícil recuperar els nivells assolits una dècada enrere, quan el 2008 la cooperació comptava amb una assignació de 288.960,58€, davant el pressupost de 209.407.15€ del 2017².

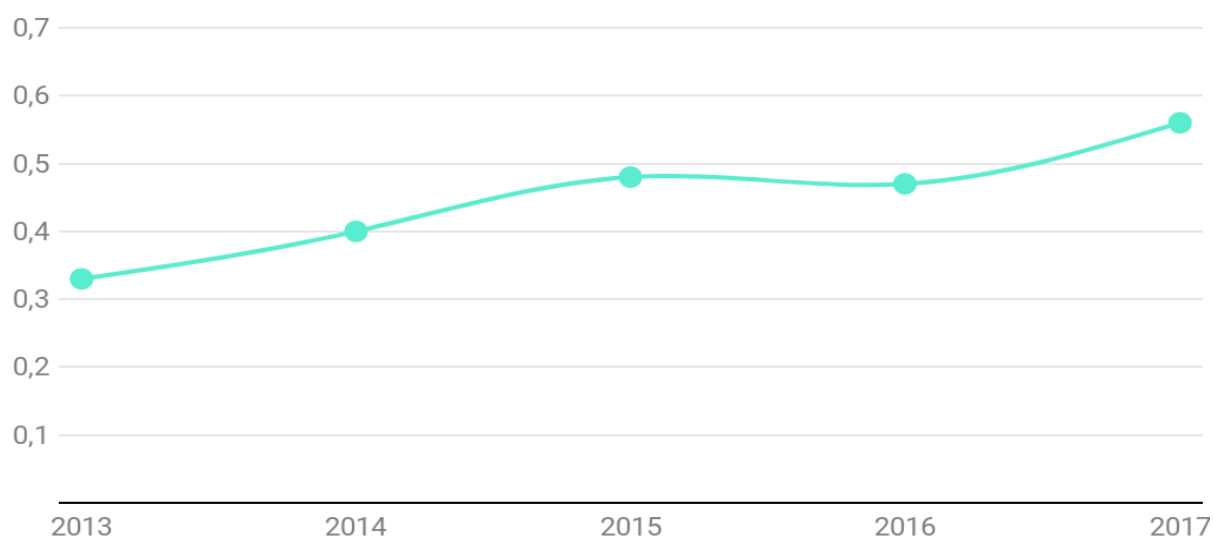

Figura 1: Evolució del pressupost relatiu de cooperació de l'Ajuntament de Cerdanyola (2013-17).

¹ S'ha emprat la metodologia de càlcul del FCCD, en la qual s'inclouen les despeses de contractació del personal tècnic a Cerdanyola que gestiona el seu desplegament. L'any 2016 es van prorrogar els pressupostos del 2015 i, tot i mantenir-se la partida de cooperació igual que l'any anterior, l'augment dels recursos propis de l'Ajuntament provoca que el percentatge dedicat sigui lleugerament inferior.

² La xifra del 2008 no inclouïa el personal contractat per l'Ajuntament, raó per la qual la diferència és encara més gran.

A la Figura 2 s'observa la convergència en termes absoluts des de l'any 2013. L'evolució del creixement dels pressupostos municipals també permet tenir una idea de les dimensions financeres òptimes que podria tenir durant els propers anys la cooperació a Cerdanyola, al voltant dels 250.000 euros anuals.

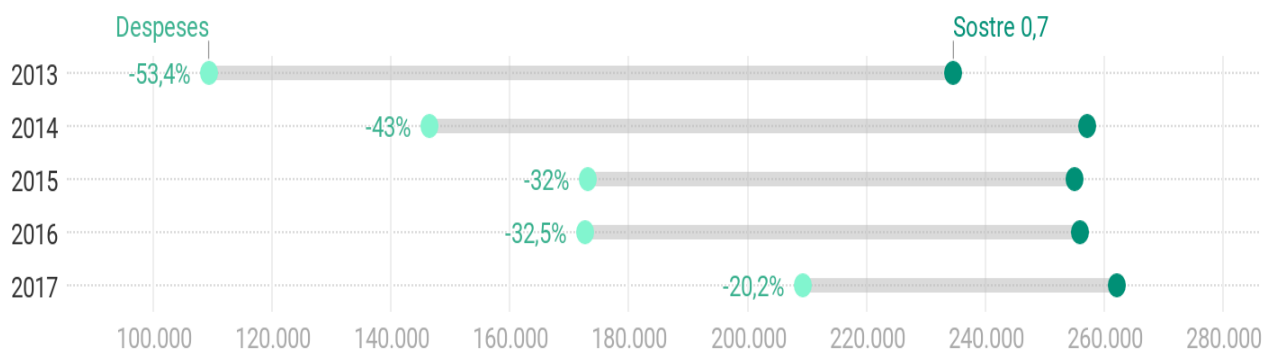

Figura 2: Pressupost de cooperació a Cerdanyola i 0,7% de recursos propis.

És un volum de recursos que pot permetre el desenvolupament de les diferents línies i instruments de treball que més endavant s'exposaran al PDC, i que són portades a terme a municipis de dimensions i implicació similars del seu entorn. Com es pot veure a la Figura 3, entre els anys 2008 i 2011, a les habituals convocatòries de projectes per a entitats i programes d'EpD municipal, es va afegir la cooperació directa que l'Ajuntament va realitzar amb el municipi etiòp de Wukro i, especialment amb Aït Ourir, municipi del Marroc, sota els auspicis de la DIBA. Amb l'arribada de la crisi es va donar fi a aquesta experiència, per donar continuïtat a la cooperació indirecta executada per les entitats de la ciutat. També el 2012 es va reduir sensiblement el pressupost destinat a les accions d'EpD a Cerdanyola, però malgrat això i com el mateix diagnòstic de les entitats indica, durant els següents anys s'ha pogut bastir un programa amb prou qualitat i impacte com el *Cerdanyola Educa*.

Cerdanyola Educa és el programa al voltant del qual s'estructura l'oferta d'activitats de formació als centres educatius del municipi. Entre 2014 i 2016 va passar dels 1.732 alumnes a un total de 2.028 participants, amb la implicació activa de les entitats locals, encarregades dels diferents tallers i sessions. Algunes d'aquestes, com la Universitat Internacional de la Pau (UNIPAU), no porten a terme projectes de cooperació i fan aquest el seu nínxol d'activitat, amb un grau d'acceptació evident³. L'oferta actual de l'EpD a Cerdanyola es complementa amb la commemoració dels dies internacionals, al voltant dels drets humans, la pau, el comerç just i d'altres, i la realització de la Tardor Solidària, amb un programa d'actuacions elaborat entre entitats i el propi Ajuntament. El 2016, davant la crisi de refugiats a Síria i la Mediterrània, es va activar la campanya "Cerdanyola Ciutat d'Acollida".

³ L'activitat d'UNIPAU 'Teixint xarxes. Educació per la pau i el desenvolupament', va suposar el 70% de les sessions durant els anys 2014 i 2015. D'altres entitats amb un paper destacat durant els darrers anys han estat Creu Roja i la Fundació Vicente Ferrer, superant fins i tot el nombre d'alumnes d'UNIPAU.

■ EpD ■ Coop Directa ■ Coop Indirecta

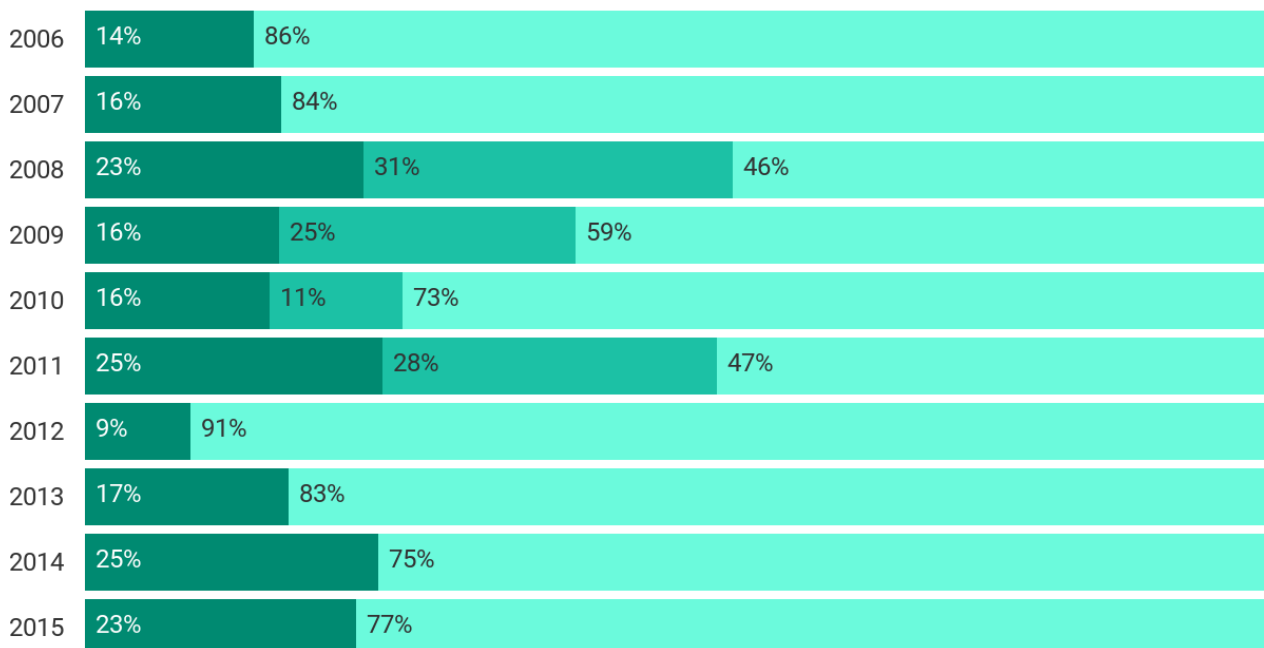

Figura 3: Evolució relativa de les línies de treball de la cooperació (2006-15).

Actors i prioritats

Efectivament, les entitats han constituït un element imprescindible per entendre la cooperació a Cerdanyola durant els darrers anys. La Figura 3 mostra com al 2015 la cooperació indirecta a terreny suposava el 77% dels recursos destinats a aquesta política⁴, percentatge al qual cal afegir el suport que de manera concertada aporten al desplegament de l'EpD a la ciutat.

La Figura 4 analitza el suport que han rebut les entitats de Cerdanyola pel que fa a la cooperació a terreny, a través de la convocatòria de projectes. Entre 2013 i 2017, deu entitats n'han estat beneficiades i set d'aquestes han executat el 87% dels prop de mig milió d'euros amb els que han comptat les diferents edicions de la convocatòria.

Es tracta majoritàriament d'entitats d'àmbit català o estatal, però també algunes amb origen netament local i la majoria amb una implicació sostinguda a Cerdanyola. La seva activitat, com indica la Figura 5⁵, es concentra en un grup de sectors, dels quals cinc

⁴ S'assumeix que les despeses de gestió i administració es reparteixen proporcionalment entre totes les línies i instruments.

⁵ En realitat, la promoció dels ODS2 i ODS8 no són cap punt fort dins les cooperacions catalanes, i això distingeix Cerdanyola del conjunt de les cooperacions catalanes. Pel que fa a l'ODS8, sens dubte pel paper d'una entitat que dona suport al sindicalisme com Pau i Solidaritat. La qüestió és si això pot encaixar en una estratègia més municipalista i com abordar possibles sinèrgies amb l'Ajuntament en la creació d'ocupació digna.

La relació total d'ODS és: ODS1 Fi de la pobresa; ODS2 Fam zero; ODS3 Salut i benestar; ODS4 Educació de qualitat; ODS5 Igualtat de gènere; ODS6 Aigua neta i sanejament; ODS7 Energia neta i assequible; ODS8 Treball digne i creixement econòmic; ODS9 Indústria, innovació i infraestructures; ODS10 Reducció de les desigualtats; ODS11 Ciutats i comunitats sostenibles; ODS12 Consum i producció responsables; ODS13 Acció climàtica; ODS14 Vida submarina; ODS15 Vida terrestre; ODS16 Pau, justícia i institucions sòlides; ODS17 Aliança pels objectius. Per fer-ne la classificació, s'ha assimilat la totalitat de cada projecte a un ODS principal, tot i que aquests no funcionin en si com un sistema de codificació a l'estil dels sectors del CAD.

(ODS2. Fam zero, ODS3. Salut, ODS4. Educació, ODS5. Gènere i ODS8. Treball decent i creixement econòmic) sumen el 82% dels recursos disponibles, molt en línia amb la tònica general de les cooperacions catalanes⁶.

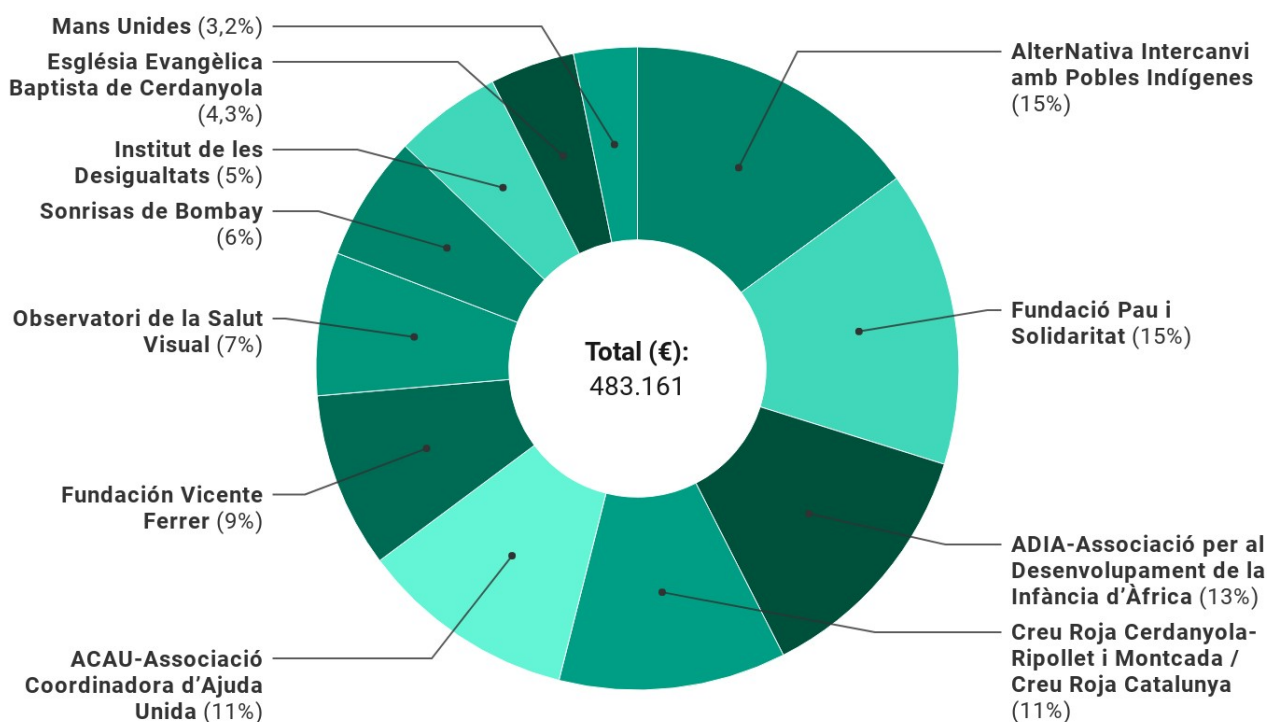

Figura 4: Subvencions a les entitats de Cerdanyola (2013-17).

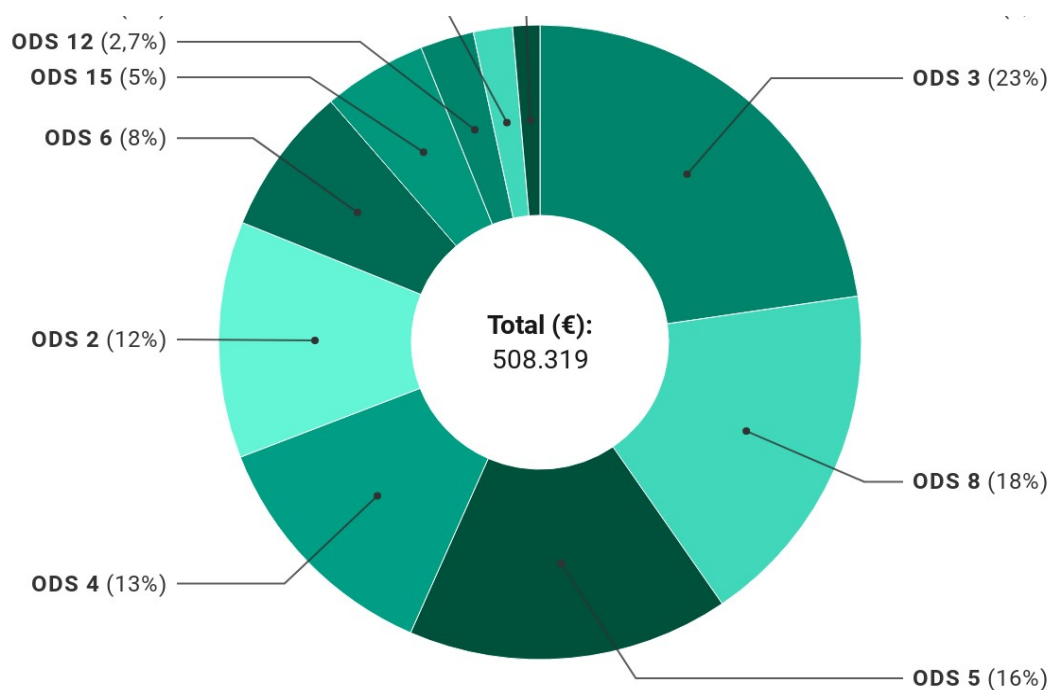

Figura 5: Distribució per ODS del pressupost de cooperació (2013-17).

Pel que fa a la prioritització geogràfica, la Figura 6 mostra com l'Àfrica Subsahariana i Àsia han anat guanyant poc a poc pes, Sud-amèrica n'ha perdut lleugerament i Amèrica Central

⁶ Veieu l'estudi que analitza la realitat de les cooperacions públiques catalanes entre 2015 i 2017.

i Carib s'ha mantingut, en un escenari en general estable. Per països (Figura 7 i Figura 8), s'observa la concentració en un grup reduït d'aquests: el 80% dels recursos han estat destinats a Guatemala, Índia, Colòmbia, Burkina Faso i Etiòpia, països que per altra banda no corresponen a les nacionalitats més freqüents entre les persones nou vingudes del municipi. Sembla que els criteris de selecció encaixen netament amb les estratègies de les entitats que impulsen les actuacions.

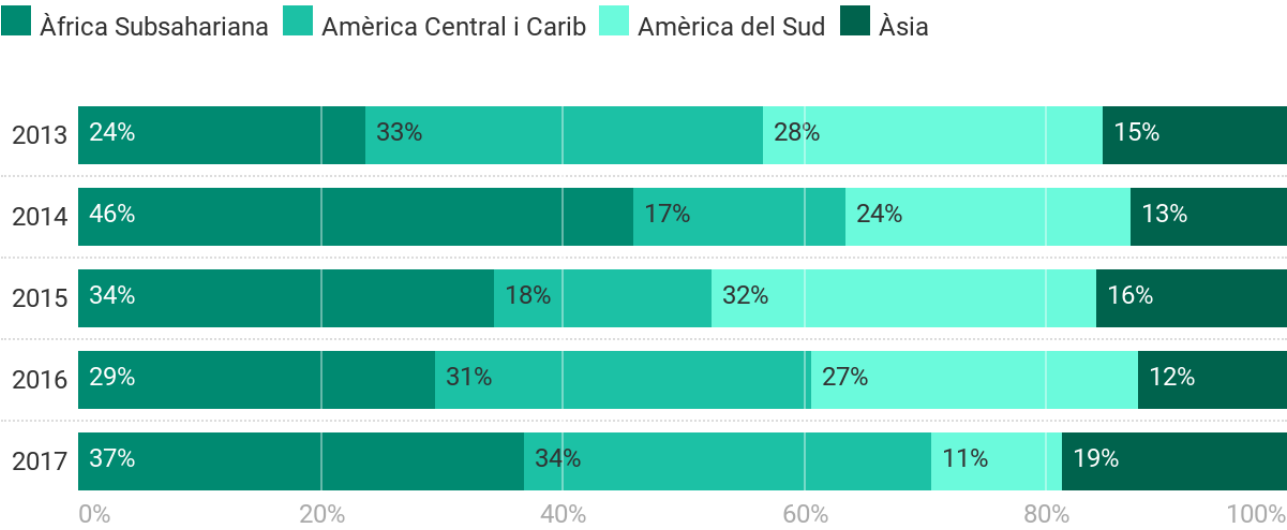

Figura 6: Pressupost de cooperació per regions (2013-17).

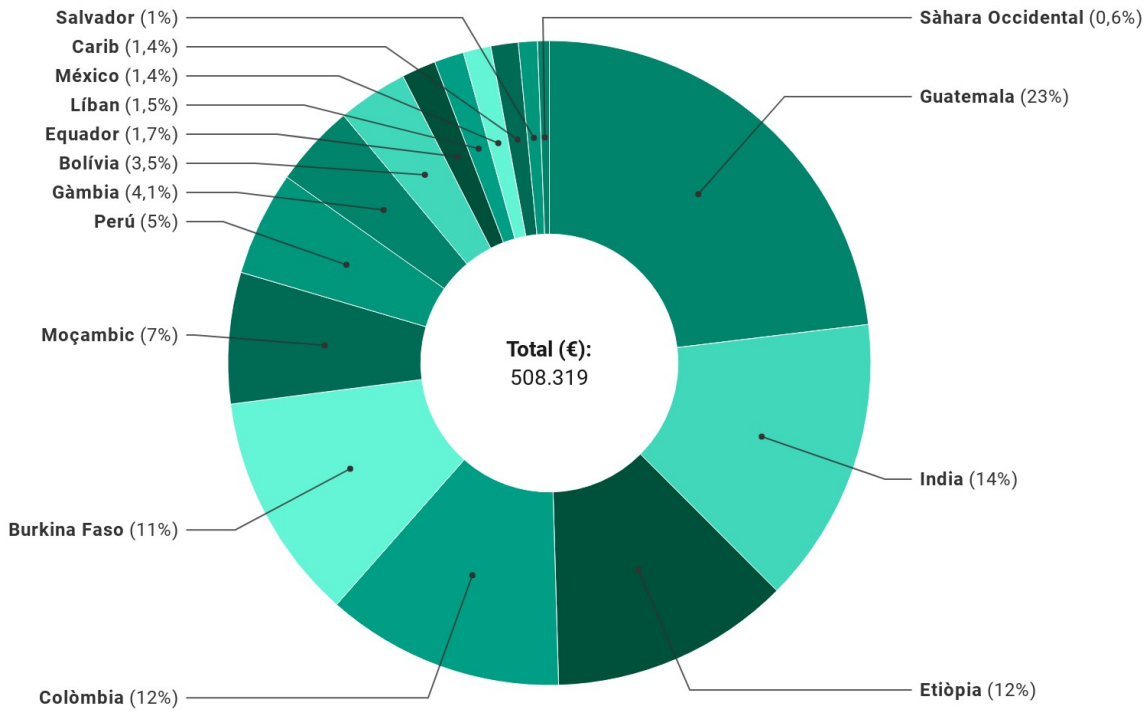

Figura 7: Distribució per països receptors de la cooperació de Cerdanyola.

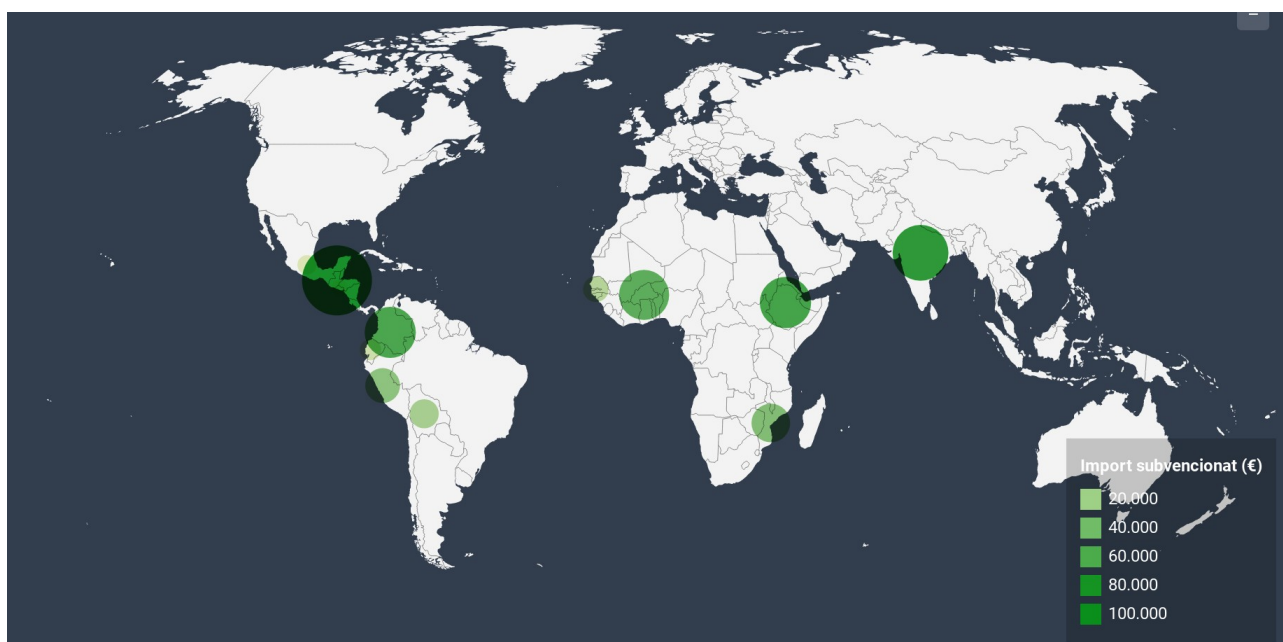

Figura 8: Distribució geogràfica de la cooperació de Cerdanyola (2013-17).

Missió i principis de la cooperació a Cerdanyola.

La missió de la cooperació a Cerdanyola se centra a **donar suport al desenvolupament sostenible i la protecció dels drets humans** arreu del món, impulsant un canvi en l'actual model econòmic i en les relacions de poder que fomenten les desigualtats i injustícies a tot arreu. En especial, vol aplicar una mirada de gènere i contribuir especialment a **eradicar les injustícies que pateixen les dones** a tot el món.

En aquest sentit, la cooperació ha de tenir un **enfocament de drets** i ser proactiva per aconseguir la **sostenibilitat ambiental**. Cerdanyola, a més, tot seguint la seva tradició de **ciutat de pau**, ha de promoure la **cultura de la no violència**, així com **el respecte i la col·laboració entre cultures** a través de la seva cooperació internacional i l'educació en valors associada.

Aquesta missió es considera des d'una **visió municipalista**: la cooperació de Cerdanyola s'ha de portar a la pràctica des de la reivindicació del fet local i el seu potencial per transformar la vida de les persones. Cal actuar des de la **transversalitat** i posar en valor **les capacitats existents** i millorar-les a través de la participació en accions a municipis d'altres països, per tal de compartir i adquirir nous coneixements, experiències i vincles que impactin positivament a Cerdanyola i en els **reptes compartits a escala global**. També intentar integrar la cooperació dins el **projecte de ciutat**, de manera que s'alineï i contribueixi a enfortir-lo pel que fa a aliances i projecció exterior, recolzant-se en les capacitats instal·lades i el relat que vol construir de si mateix el municipi.

L'autonomia política, però, no es contraposa amb la pertinència d'articular-se amb d'altres municipis del seu entorn per tal de tirar endavant accions de cooperació, dins i fora del municipi. Ans el contrari, la cooperació de Cerdanyola promourà **la complementarietat i la col·laboració** amb d'altres ens locals i administracions públiques catalanes o estatals, atenent especialment a la seva **condició metropolitana**.

Per altra banda, com a política integrada dins el projecte de govern, la cooperació ha de tenir una connexió i una lògica amb aquest. Ha de basar-se en la participació de la societat civil local i de la població en general, articulant i coordinant tots els esforços **amb el lideratge de l'ajuntament**. No només d'aquelles entitats que fins el moment han tingut un paper destacat per la seva especialització en les accions d'educació i cooperació al desenvolupament, si no també pel conjunt d'organitzacions, institucions, col·lectius i persones que poden contribuir, des de la seva activitat, a que Cerdanyola sumi en la seva missió envers la justícia global.

La missió, a més, contempla la **coherència del conjunt de polítiques públiques**, alineant-se amb la transposició local i la consecució dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de Nacions Unides a mig termini⁷. **Els ODS constitueixen el marc de referència de la cooperació a Cerdanyola**, en el ben entès de que haurien d'orientar el conjunt de polítiques públiques, en el camí cap al total desplegament dels DH.

⁷ El 25 de setembre de 2015, els líders mundials van adoptar un conjunt d'objectius globals per eradicar la pobresa, protegir el planeta i assegurar la prosperitat per a tots com a part d'una nova agenda de desenvolupament sostenible. Cada objectiu té metes específiques que s'han d'assolir en els propers 15 anys.

Per assolir aquestes fites, tothom ha de fer la seva part: els governs, el sector privat, la societat civil i els individus. Més informació a <http://www.un.org/sustainabledevelopment/es/objetivos-de-desarrollo-sostenible/>

Per altra banda, la cooperació a Cerdanyola hauria de deslligar-se dels cicles electorals i construir-se sobre el **màxim consens polític** entre les diferents forces existents al municipi. En aquest sentit, hauria d'esdevenir una política de ciutat, construïda sobre un pacte municipalista i ésser **plural i inclusiva**, al voltant de la missió i els principis que la fonamenten.

La cooperació ha de ser **mesurable** pel que fa als recursos destinats, les accions impulsades i els impactes aconseguits. De la mateixa manera, ha de practicar-se sobre el principi de **màxima transparència** i rendició de comptes per part de tots els actors involucrats.

Finalment, el PDC assumeix el conjunt de valors i principis ordenadors recollits per la **Llei Catalana de Cooperació** als seus articles 3 i 6⁸, i que són àmpliament acceptats per tots els agents al nostre entorn, com ara l'equitat en les relacions entre persones, pobles, cultures, nacions i estats, el respecte a la diversitat i entre les diferents parts, entre d'altres, o l'eficiència i l'eficàcia dels recursos emprats per a la seva implementació.

8 Veieu la LLEI 26/2001, de 31 de desembre, de cooperació al desenvolupament.
http://portaljuridic.gencat.cat/ca/pjur_ocults/pjur_resultats_fitxa/?action=fitxa&documentId=282457&language=ca_ES&textWords=cooperacio&mode=single

Objectius

Els objectius que estructurin el present PDC tenen la seva correspondència i sumen a la contribució que Cerdanyola fa a la consecució dels ODS des del seu àmbit. S'estructuren segons resta recollit a la Taula 2, mesurant-se el seu progrés en funció dels indicadors que també s'inclouen per a cada un d'ells i dels seus diferents components.

Objectius	Indicadors	ODS corresponents
OE1. Donar suport al gaudi i el ple compliment dels drets humans entre els col·lectius i les persones més desafavorides al municipi dels països més empobrits. - A través de la millora de les condicions de vida: salut, educació, sobirania alimentària i serveis bàsics i habitatge. - Mitjançant la creació d'alternatives econòmiques sostenibles i ocupació digna. - Facilitant l'asil i la construcció de vies segures per aquelles persones obligades a deixar les seves comunitats originàries. - Protegint a les persones defensores dels Drets Humans i generant les	Pel que fa les condicions de vida de les comunitats on es treballa, en relació a la seva població, i des de les possibilitats de les polítiques locals: - Accés a l'atenció primària de salut, materno-infantil i sexual-reproductiva. - Accés als nivells educatius inicials, i a la formació professional, equitatiu i de qualitat. - Accés a l'habitatge digne i als serveis bàsics d'aigua, sanejament, energia i residus, en un medi ambient sa. - Eradicació de la malnutrició infantil i enriquiment de la dieta. - Augment dels ingressos dels productors/es locals d'aliments de manera sostenible, en base a la diversitat genètica local i el coneixement compartit, així com la promoció del comerç de proximitat. - Nombre de docents qualificats i d'instal·lacions educatives. - Nombre de professionals de la salut i d'instal·lacions sanitàries. Pel que fa a les condicions de treball: - Augment dels ingressos i nous llocs de feina per a dones i joves. - Disminució de les diferències salarials entre gèneres. - Eradicació de qualsevol forma de treball forçat i millora de les condicions laborals. Pel que fa a les migracions:	ODS 1. Fi de la Pobresa. ODS 2. Fam Zero. ODS 3. Salut. ODS 4. Educació ODS 5. Igualtat de gènere i empoderament de les dones. ODS 6. Aigua i Sanejament. ODS 7. Energia. ODS 11. Ciutats i Comunitats sostenibles ODS 1. Fi de la Pobresa. ODS 8. Treball decent i creixement econòmic. ODS 5. Igualtat de gènere i empoderament de les dones. ODS 10. Reducció de les

Objectius	Indicadors	ODS corresponents
capacitats per desenvolupar veritables Estats de Dret, especialment des de l'àmbit local.	• Persones que han conclòs amb seguretat el seu procés migratori. Pel que fa la governança, la pau i els drets humans: • Grau d'eficiència, transparència i participació de la societat als governs locals i espais de decisió política, especialment de les dones. • Nombre de persones protegides que poden continuar amb la seva tasca de protecció dels DH i la Pau. • Reducció dels nivells de qualsevol tipus de violència. • Participació de les dones als processos de pau i eradicació de la violència.	desigualtat. ODS 5. Igualtat de gènere i empoderament de les dones. ODS 16. Pau i Justícia.
OE2. Generar una ciutadania crítica a Cerdanyola, coneixedora dels processos i les causes que generen l'empobriment, la insostenibilitat i les injustícies a tot el món. • A través de l'educació per a la justícia global, mitjançant la formació, la sensibilització, la recerca i el suport a campanyes de incidència. • Promovent el voluntariat i la connexió del teixit associatiu amb les entitats de cooperació. • Creant i potenciant una estratègia de comunicació pròpia.	• Augment de la participació de la ciutadania a esdeveniments relacionats amb la cooperació i la justícia global. • Augment de la participació als espais de governança de la cooperació de les entitats de Cerdanyola, de manera puntual o estable. • Nombre de persones voluntàries al teixit associatiu de la ciutat vinculat amb la cooperació. • Augment de la inclusió de temàtiques vinculades amb el desenvolupament, la pau i els drets humans a la formació dels centres educatius del municipi. • Augment de la participació d'entitats de lleure, esportives, feministes i culturals en accions relacionades amb la cooperació i la justícia global. • Notícies tractades als mitjans locals vinculades amb la cooperació i la justícia global. • Grau de coneixement de la població de les qüestions vinculades amb les injustícies i la seva relació amb les polítiques locals, opcions de consum i d'altres variables.	ODS 4. Educació. ODS 17 Aliances

Objectius	Indicadors	ODS corresponents
OE3. Enfortir i visibilitzar la importància de la cooperació com a política pública per abordar els reptes globals que comparteix Cerdanyola amb la resta de municipis del món. • Potenciant la coherència de polítiques a l'ajuntament de Cerdanyola, especialment pel que fa a la transformació del model econòmic i de consum, i la incorporació de l'enfocament de gènere. • Articulant-la amb les polítiques d'immigració i acollida. • Garantint les condicions internes a l'ajuntament per a la participació del conjunt de departaments. • Facilitant els espais de coordinació i l'accés a la informació relativa a la cooperació i l'acompliment dels ODS a Cerdanyola i arreu.	• Estructuració de les polítiques públiques al voltant dels ODS i identificació d'indicadors i fites específiques per a Cerdanyola. • Grau de coneixement dels diferents departaments i dels seus responsables dels ODS i de la política pública de cooperació, així com del seu estat d'acompliment actualitzat. • Inclusió de criteris de compra pública ètica al procediments de contractació i adquisició de l'Ajuntament. • Contractació de serveis amb la banca ètica i substitució de la banca relacionada amb la indústria armamentística, l'economia extractivista, les energies fòssils i les violacions de DH. • Realització de campanyes i activitats conjuntes de sensibilització entre cooperació, economia, cultural, esports, joventut i d'altres departaments de l'Ajuntament. • Existència de condicions i procediments per a aconseguir la participació de les persones amb expertesa tècnica en accions de cooperació directa. • Coordinació d'activitats entre cooperació i immigració, inclusió de la interculturalitat i de l'eradicació de discursos d'odi i violència.	ODS 17 Aliances

Taula 2: Objectius estratègics del PDC.

Sectors prioritaris

Dins el reconeixement que Cerdanyola fa de les seves capacitats i de la seva pròpia estratègia com a municipi, s'identifiquen **algunes línies sectorials prioritàries**, tenint en compte el teixit institucional i associatiu present al municipi i les oportunitats d'aprenentatge que representen.

Aquests sectors són els següents:

- **Polítiques d'igualtat de les dones.** Referit sobre tot a les possibilitats que les polítiques, normatives, estratègies i plans municipals tenen per garantir el ple accés de les dones als espais de presa de decisions i al conjunt de serveis públics. També pel que fa a la definició de ciutats més inclusives i a l'eradicació de tot tipus de violència envers elles, així com de posar en valor el rol activista de les dones en la construcció de societats menys violentes i on els drets humans siguin més respectats.
- **Ocupació i promoció econòmica.** Cerdanyola té una llarga experiència en aquest camp, atesa la seva pròpia història recent. En anys anteriors, es van establir algunes col·laboracions interessants amb d'altres municipis a països del Sud, que poden ser recuperades o reproduïdes en d'altres emplaçaments. La generació d'ocupació digna a través de la formació, l'orientació empresarial, l'impuls del comerç i la facilitació de l'accés al crèdit als col·lectius més necessitats, és un sector clau per a l'eradicació de la pobresa i per a aconseguir l'equitat entre gèneres. Des de l'àmbit municipal es poden fomentar polítiques en aquest sentit, que potenciïn les economies locals i les transformin cap a models més sostenibles i democràtics.
- **Educació en valors a l'esport.** La ciutat té una importantíssima xarxa d'entitats i clubs, professionals i *amateurs*, així com instal·lacions de primer nivell, i en aquests moments està reconfigurant la seva estratègia per enfortir l'esport de base i el seu encaix amb l'activitat professional. Per altra banda, l'esport s'identifica últimament com una activitat amb molt de potencial dins el món de la cooperació internacional per d'altres actors a Catalunya, sobre tot pel que fa a l'educació en valors, la integració social i la cultura de pau. S'espera, fins i tot, la creació en breu d'instruments específics adreçats a impulsar les activitats de cooperació dins aquest camp, que puguin facilitar la participació d'administracions de tots els nivells, clubs esportius, escoles, etc. En aquest escenari, Cerdanyola mirarà d'aprofitar el potencial existent, tant al propi municipi, com a eina al servei de l'EpD, com a d'altres països, treballant per l'accés de la població a la seva pràctica.
- **Accés a la cultura.** Com amb l'esport, Cerdanyola disposa d'un nivell cultural notable: s'hi celebra un parell de grans esdeveniments culturals com són el Festival Internacional de Teatre infantil i juvenil (FIT) i el Festival Internacional de Blues, i disposa d'entitats i institucions com la Jove Orquestra, l'Orquestra de Cambra, l'Escola Municipal de Música o el Teatre Ateneu. La promoció de les polítiques culturals a nivell local a d'altres municipis de països empobrits, per un costat, i l'aprofitament d'aquesta capacitat cultural pròpia per introduir continguts relatius a

la Justícia Global a les programacions a Cerdanyola, serà un altre dels sectors a treballar durant la vigència del Pla Director present.

- **Cultura de pau i no violència.** El rol que pot jugar el món local en els processos de pau i l'eradicació de totes les formes de violència, des de les possibilitats de la diplomàcia de ciutats i l'educació, és un altre dels sectors de treball que Cerdanyola prioritzarà en aquest període. Es basarà en la seva pròpia capacitat, però sobre tot en la que el municipi suma amb la presència de l'Escola de Cultura de Pau de la UAB, amb la qual establirà vies de col·laboració en aquesta sentit.

L'Ajuntament de Cerdanyola treballarà en aquests sectors durant els propers anys per establir xarxes i identificar programes en els que involucrar-se de manera directa, posant-hi a disposició les seves pròpies capacitats tècniques. A més, promourà la col·laboració amb les entitats i institucions especialitzades al seu entorn per a facilitar la seva participació.

Prioritats geogràfiques

La cooperació de Cerdanyola, en tant que municipalista, vol superar la lògica de la priorització de països, centrant-se en la relació entre municipis i col·lectius locals. Ara bé, el present PDC vol establir certs criteris geogràfics bàsics per tal d'orientar l'acció fora de Cerdanyola, amb l'objectiu de facilitar tant l'eficàcia com l'eficiència dels recursos públics que s'hi destinen:

- Donar **suport a aquelles àrees geogràfiques determinades per la Generalitat de Catalunya** dins els seus Plans Directors de Cooperació, atenent al paper que la llei li confereix com a coordinadora de les cooperacions públiques catalanes i amb l'objectiu de facilitar la concentració de recursos del conjunt d'actors catalans.
- Centrar-se en aquells **països, regions i ciutats dels que prové la població arribada a la ciutat** durant els darrers anys.
- El conjunt de la **Mediterrània serà una zona geogràfica prioritària**, on es col·laborarà amb els esforços per construir vies segures i protegir els drets de les persones migrants.
- Prestar especial atenció a **les zones de conflicte, situacions d'ocupació territorial il·legítima o violació constant de drets** individuals i col·lectius.
- Donar suport a **articulacions internacionals** de moviments socials, entitats i institucions que contribueixin a la defensa dels drets humans, així com a la protecció de les persones que treballen pel seu desplegament efectiu.

Pel que fa a les iniciatives que impulsi directament l'ajuntament, s'identificaran xarxes locals i municipis amb els quals col·laborar, que preferentment també compleixin els anteriors criteris.

Aquestes prioritats no són en cap cas excloents, es mantindrà el suport a d'altres iniciatives que arribin des del teixit social de la ciutat. Es potenciarà en tot moment que les associacions de Cerdanyola i la població prenguin part i generin iniciatives al voltant de les actuacions que lideri l'ajuntament.

Aquests criteris de prioritització es traslladaran a les bases que regeixin la convocatòria de projectes de cooperació per a les entitats de Cerdanyola, a fi i efecte de valorar les propostes que s'hi presentin.

Modalitats, Línies i Instruments

El PDC preveu les modalitats habituals per desplegar la cooperació, i les línies i instruments que es descriuen als subapartats següents:

- **Iniciativa directa de l'Ajuntament**, que es concentrarà especialment en l'EpD i en les accions de cooperació tècnica, i que podrà ser en solitari on amb altres administracions públiques. Dins aquesta, es considerarà també la concertació amb altres entitats i institucions.
- **Iniciativa d'altres actors**, especialment a través de les convocatòries públiques i des del teixit propi de la ciutat.

Educació per al Desenvolupament, Pau i Drets Humans

Pel que fa a les **actuacions a Cerdanyola**, es consolidarà un **Pla d'Educació per al Desenvolupament, la Pau i els Drets Humans**, que reculli i estructurï tota l'experiència de col·laboració amb diferents actors de la ciutat i departaments del propi ajuntament. El Pla ha de proposar, amb caire anual, una **programació conjunta d'activitats** adreçades a la creació d'una ciutadania crítica i activa, sensible a la integració i preparada per participar en les accions de solidaritat.

Quant a la formació, es continuarà impulsant el **programa Cerdanyola Educa**, promovent la participació de les entitats arrelades al municipi i d'altres externes que hi aportin un valor afegit. En aquesta etapa, i en el procés de millora contínua, es posarà l'accent en alguns aspectes:

- **Incorporar la visió dels ODS** al programa, tot organitzant-lo al seu voltant.
- Orientar la formació en emprenedoria per **introduir l'economia social**.
- Millora de la **coordinació amb Immigració**.

A més, començarà a nivell pilot amb alguns centres seleccionats d'ensenyament secundari la **introducció de metodologies d'aprenentatge servei (APS), dins el desplegament del servei comunitari, desenvolupament d'assignatures projecte i d'altres innovacions pedagògiques**, que permetin aproximar de manera pràctica l'alumnat a la interculturalitat, la comprensió de les injustícies globals i la formació en valors. Aquesta feina s'anirà expandint per la resta de centres progressivament durant els propers anys i **contemplarà la formació de formadors i del conjunt de la comunitat educativa**, així com la **connexió amb les activitats no formals liderades per les entitats locals i l'Ajuntament**.

En relació a la sensibilització, es donarà **suport a les propostes de les entitats** de la ciutat, establint un **mecanisme de concertació transparent amb l'Ajuntament**. Les entitats podran fer propostes de manera periòdica, considerades i treballades al si del grup de Solidaritat i Cooperació del Consell de Promoció Social i de la Salut, anant més enllà de la simple difusió de l'activitat de cooperació a terreny entre la ciutadania.

Aquest PDC vol abordar tot un **procés de formació i sensibilització a la interna del propi ajuntament**, per **potenciar la coherència de polítiques**, sobre tot en l'àmbit econòmic:

- Es donarà suport al Servei de Contractació per a que es comencin a **incorporar criteris ètics en la compra i en la contractació públiques** des dels diferents àmbits de l'Ajuntament, per aconseguir la màxima coherència interna amb els objectius des sostenibilitat i de protecció dels Drets Humans.
- Amb els Serveis Econòmics, s'estudiaran les diferents possibilitats de **col·laborar progressivament amb les entitats de finances ètiques** (crèdits i avals a l'economia social, fons de pensions amb treballadors, etc.), deixant en la mesura que sigui possible, de comptar amb els serveis de la banca relacionada amb la indústria militar, les fonts energètiques fòssils o la violació de drets humans, entre d'altres aspectes.
- En col·laboració amb el Servei de Promoció Econòmica, es treballaran **campanyes de sensibilització adreçades als comerços de la ciutat** i a la població en general, per promoure un canvi en els hàbits que facilitin la transició cap a la sostenibilitat i la introducció de criteris ètics (circuitos de distribució de proximitat, reducció de la generació de residus i d'emissions, posada en valor de l'economia social, etc.).

És important, especialment, **aprofitar el teixit i la programació cultural de la ciutat**, en concret els festivals de música i teatre. A banda de constituir un actiu que distingeix i projecta Cerdanyola, la seva capacitat extraordinària de convocatòria els confereix un potencial de projecció de missatges i valors, molt per sobre de les activitats aïllades de sensibilització, que no es pot desaprofitar. Dins aquests, cal intensificar el suport a espais específicament adreçats als objectius indicats pel PDC i a la coproducció (seccions o edicions dedicades als drets humans, premis o mencions específiques, invitació d'artistes amb trajectòria com activistes, residències i estades d'artistes, etc.).

En relació a la recerca, dins encara de la línia d'EpD, Cerdanyola ha d'**aprofitar l'oportunitat que representa la proximitat de l'Escola de Cultura de Pau** de la UAB (ECP), per desplegar el seu compromís com a ciutat de pau. Durant la vigència d'aquest PDC, s'exploraran vies de col·laboració pel que fa al suport de les activitats habituals de l'ECP i d'altres que aquesta pugui tirar endavant amb la població de Cerdanyola, especialment al voltant de la no violència i l'eradicació del discurs de l'odi.

Amb **el Casal de Joves, les associacions de lleure i els clubs d'esport**, s'identificaran activitats específiques per apropar al jovent de la ciutat a la reflexió crítica al voltant dels reptes locals i globals, especialment en l'àmbit cultural i esportiu. També,

amb l'objectiu de que s'apropin a la cooperació i hi participin amb les ONG de la ciutat o de l'àmbit metropolità, renovant el teixit existent.

Cal, finalment, millorar en el coneixement que té la població d'allò que es fa en cooperació, així com en la transparència i la visibilitat, mitjançant el desenvolupament d'una **estratègia de comunicació pròpia**, en coordinació amb la resta de l'Ajuntament i els mitjans públics i privats de la ciutat. L'objectiu és millorar la relació i la comprensió de la cooperació entre la població general de Cerdanyola, de manera que conegui els seus impactes, importància com a política pública i s'impliqui més.

Cooperació a terreny i Ajuda Humanitària

Pel que fa les activitats fora de Cerdanyola, el Pla identifica tres grans instruments:

- **Programa de cooperació directa.** Durant aquest període s'identificaran línies de treball, liderades per l'Ajuntament i en les quals pugui aportar de manera estable i estructurada les capacitats tècniques de les que disposa, així com incorporar les d'altres actors del municipi. Serà imprescindible **la formació prèvia** de les persones que participin des d'altres departaments i serveis, així com **la incorporació de les tasques de cooperació a les seves funcions**. Es plantejarà preferentment **en col·laboració amb municipis i xarxes d'ens locals** a Catalunya, i se centrarà en:
 - **Generació d'ocupació i promoció econòmica local**, gràcies a l'expertesa i l'experiència prèvia del Servei Municipal de Treball i Promoció Econòmica i Can Serraparera en projectes de cooperació al Marroc.
 - **Promoció de l'educació en l'esport**, mitjançant el suport del Servei d'Esports i la col·laboració amb els clubs de la ciutat, orientant-se a la integració de col·lectius desfavorits, millora de determinants socials de salut o resolució de conflictes i processos de reconciliació.
 - **Polítiques locals d'Igualtat**, basant-se en l'experiència del Programa de Dones i Polítiques d'Igualtat, i el Centre d'Informació, Atenció i Recursos per a Dones (CIARD). Des d'aquesta instància, a més, es vetllarà per orientar la cooperació del municipi sota un enfocament de gènere, revisant i interaccionant amb les propostes que liderin els diferents actors.
- **Convocatòria per a entitats**, adreçada a donar cabuda a les iniciatives de la societat civil, tot adaptant-se a les seves possibilitats tècniques. Es continuarà amb la seva gestió a través del Fons Català de Cooperació al Desenvolupament (FCCD) per avançar en la inclusió de criteris objectius i la millora de la qualitat de les propostes.

Per altra banda, s'estudiarà la viabilitat de comptar amb **convocatòries bianuals i d'establir convenis amb aquells projectes de continuïtat** amb els que l'Ajuntament s'ha compromès durant els darrers anys. A més, s'habilitarà la possibilitat de disposar de **crèdits pont** per a les entitats, amb les institucions de finances ètiques, per tal de que els eventuais

endarreriments en el pagament de subvencions concedides no interfereixin en l'execució dels projectes ni en l'estabilitat econòmica de les ONG.

- Pel que fa a la participació en **emergències i desplegament d'ajut humanitari**, s'aprofitarà la capacitat del FCCD o s'atendrà directament a les propostes de les entitats a Cerdanyola, a mida que apareguin.

Recursos i Capacitats

Segons les dades de l'apartat de Balanç de la cooperació a Cerdanyola, la inversió en cooperació per part de l'ajuntament té encara marge per créixer. Durant aquest Pla, el percentatge relatiu dedicat a la cooperació hauria d'incrementar-se si les condicions econòmiques ho permeten, aproximant-se gradualment al 0,7% dels recursos propis de l'Ajuntament, sempre aplicant els criteris del FCCD pel seu càlcul.

L'aposta estratègica quant a recursos d'aquest PDC, però, s'orienta cap a la millora de la qualitat de la cooperació, l'augment de la coherència del conjunt de polítiques en el seu impacte global, i la incorporació i coordinació de noves capacitats des d'altres departaments.

La **distribució orientativa per línies** resta recollida a la Taula 3, sense comptabilitzar l'elaboració de plans i altres accions que repercuteixen en el conjunt.

Els fons propis de l'Ajuntament podran ésser complementats amb d'altres provinents de la Diputació de Barcelona (DIBA), Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB), la Generalitat de Catalunya o d'altres⁹. Amb l'objectiu d'aconseguir-ne i gestionar-los, es mobilitzaran els recursos humans necessaris per a identificar i formular propostes a les convocatòries adreçades a ens públics locals accessibles durant el període del PDC.

Modalitats i instruments	Rang de recursos
Pla d'Educació per al Desenvolupament, la Pau i els Drets Humans	20-30%
Iniciatives de cooperació directa	5-15%
Convocatòria per a entitats	55-65 %
Emergències i ajut humanitari	2-5 %

Taula 3: Recursos previstos segons modalitats i instruments.

Pel que fa a **recursos i capacitats humanes**, es compta amb la plaça actual de tècnic/a de cooperació, la qual hauria d'activar el Pla d'EpD i fer d'enllaç i coordinar la resta de recursos a l'Ajuntament i el municipi per a activar les accions de cooperació directa fora de Cerdanyola.

És important també comptar amb el suport del FCCD a terreny i compartir recursos humans addicionals, pel que fa a l'execució i seguiment dels projecte propis, així com de les entitats i institucions que actualment col·laboren.

Es comptarà, igualment, amb la **participació de persones de l'equip tècnic de l'Ajuntament**, des d'altres departaments, amb capacitat i experiència per participar en

⁹ Aquests fons addicionals no seran comptabilitzats com a propis, raó per la qual no es tindran en compte en la convergència cap el compromís del 0,7%. Del contrari, s'estarien comptabilitzant dos cops en el conjunt de l'AOD catalana i estatal.

missions de suport. També, es comptarà amb el suport del centres docents i del seu personal, pel que fa a les accions de formació.

Tenint en compte la importància del teixit associatiu local en dissenyar i impulsar accions de sensibilització i cooperació, cal assegurar la seva pervivència a través de suports tècnics i materials.

Actors, Aliances i Governança

Aquest PDC aposta per recuperar el lideratge de la cooperació, en tant que política pública, per part de l'Ajuntament de Cerdanyola, fent-la coherent amb la resta de polítiques, els ODS i la defensa dels Drets Humans.

Aquest lideratge, però, és efectiu només en col·laboració, en primer lloc, amb **els diferents departaments i instàncies de l'Ajuntament**, els quals s'han d'involucrar en el desplegament de les accions abans esmentades. La cooperació tècnica municipal no serà possible sense la participació de les persones amb l'expertesa suficient, ni la inclusió de la cooperació com un objectiu més als diferents àmbits als que pertanyin. També a nivell de les accions d'EpD, cal la seva col·laboració, així com la dels centres educatius, AMPA/AFA i la comunitat educativa.

En segon terme, **les ONG arrelades a la ciutat** continuaran essent l'actor principal en volum de recursos executats. En aquest PDC es vol a més facilitar la participació d'altres entitats de Cerdanyola que des dels seus àmbits puguin enriquir l'acció transformadora de la cooperació: entitats feministes, clubs d'esport, entitats de lleure, col·lectius de consum responsable, grups ecologistes, etc., estan cridats a participar i articular-se amb la cooperació, donant a les seves activitats habituals un caire global a través seu.

En aquest sentit, el marc que proporcionen els ODS ha d'ajudar a entendre la globalitat de les accions que des de les polítiques públiques locals s'impulsa i la interrelació entre totes elles. Així, el paper de la societat civil ha de servir també per reclamar la coherència de les polítiques que una visió local-global demana, evitant una excessiva sectorialització i permetent l'intercanvi de coneixement entre elles.

Entitats i ciutadania han de donar seguiment a l'acompliment de les fites exigides pels ODS, dins i fora de Cerdanyola. Aquesta feina de seguiment, el debat i la participació en la presa de decisions tindrà lloc al grup de treball de la Secció IV, de Solidaritat i Cooperació del Consell de Promoció Social i de la Salut, al qual es convidarà a les entitats, institucions i persones amb interès per participar.

L'Ajuntament de Cerdanyola reserva les seves convocatòries a les ONG de cooperació formalment adherides al grup de treball, però no es tanca a **treballar amb d'altres organitzacions**, amb les que pot establir convenis de col·laboració segons les accions que vulguin impulsar. Al si del grup, també, es presentaran les iniciatives d'EpD previstes a l'apartat d'Educació per al Desenvolupament, Pau i Drets Humans.

La UAB i l'Escola de Cultura de Pau han d'esdevenir també els referents institucionals del treball en matèria de pau i no violència, i en les accions de recerca, amb el suport de la FAS.

Per altra banda, es continuarà demanant el suport del **FCCD** per a la gestió de la convocatòria per a entitats, de manera que s'assegurin certs estàndards de qualitat. De la mateixa manera, es comptarà amb el seu suport a terreny (dins les accions que es decideixi liderar des de l'Ajuntament), i eventualment amb d'altres serveis relacionats amb el desplegament de la cooperació (avaluacions, identificacions, etc.). Les aliances municipalistes, però, no es limitaran al Fons: es buscarà la coordinació amb d'altres ajuntaments, especialment de l'Àrea Metropolitana, sobre tot pel que fa a iniciatives de cooperació tècnica a terreny.

Es comptarà amb l'important suport de la **Diputació de Barcelona** (DIBA) a nivell de formació en cooperació tècnica i en el procés de territorialització dels ODS a la ciutat, així com en la disposició de nous recursos per intensificar la feina en EpD..

Finalment, es continuarà col·laborant amb altres soci i coordinacions històriques com l'ACCD, la DIBA o l'AMB, pel que fa especialment a la situació a la Mediterrània o a la inclusió de Cerdanyola en la **coordinació de les cooperacions catalanes**, fent valer sempre la visió municipalista.

Accions Estratègiques

Per a la posada en marxa del present PDC i l'assoliment dels seus objectius, s'identifica un seguit d'accions, més enllà de les estrictament de cooperació a terreny i EpD. Aquestes accions han de ser liderades pel departament de cooperació de l'Ajuntament, amb el suport de la resta de departaments i actors de la cooperació al municipi, preveient els recursos humans addicionals als actuals que siguin necessaris.

- **Preparació del personal per a accions de cooperació tècnica.** Es farà una prospecció de les persones amb expertesa tècnica, disposades a realitzar accions de cooperació, i constituirà una base de recursos disponibles, orientades als sectors prioritaris. Es facilitarà la formació necessària, amb el suport de la DIBA, el FCCD i d'altres actors, i es revisaran totes les condicions laborals necessàries, coordinant amb els sindicats amb representació, i les persones responsables de RH als diferents departaments i al conjunt de l'Ajuntament.
- **Formació i preparació per al desplegament dels ODS.** Formació en la localització dels ODS, amb el suport de la DIBA, adreçada a les persones amb responsabilitats tècniques i polítiques a l'Ajuntament. Ajustament de les línies de base, indicadors i fites triades a les diferents àrees de govern, i establiment dels mecanismes de seguiment, amb la participació de la societat civil i la ciutadania.
- **Introducció i Supervisió de l'enfocament de gènere.** Establiment d'un mecanisme de col·laboració entre el CIARD i el departament de cooperació per a la introducció progressiva d'aquest enfocament, al conjunt d'instruments, línies i modalitats, incloent-hi les accions de formació necessàries.
- **Identificació d'accions de cooperació tècnica.** En col·laboració amb la DIBA, el FCCD, l'AMB i la Generalitat, es farà una prospecció de les demandes i iniciatives en les quals Cerdanyola pugui participar tècnicament. Es portaran a terme les missions a terreny necessàries, assegurant la implicació política i tècnica de totes les parts per tal d'establir una relació estable de col·laboració amb d'altres municipis i institucions internacionals.
- **Formació en criteris de contractació i compra pública ètica.** En base a les guies tècniques ja desenvolupades per a l'àmbit local, es donarà suport als departaments de l'Ajuntament per incorporar progressivament aquests criteris. Es comptarà amb persones expertes externes.
- **Estudi de col·laboracions amb la banca ètica.** Amb el suport de les entitats de finances ètiques de Catalunya, s'estudiaran les diferents possibilitats de col·laboració de l'Ajuntament, ja sigui en la contractació directa de serveis, com en la seva difusió entre la població en general de Cerdanyola. Aquestes possibilitats van més enllà de l'operativa ordinari de pagament de nòmines, buscant-se productes que satisfacin les possibilitats i necessitat d'ambdues parts.
- **Establiment de campanyes sobre comerç i consum responsable.** Es dissenyaran campanyes que sensibilització a la ciutadania i accions de formació entre les associacions de comerciants per a introduir progressivament els valors del

consum i el comerç ètic, adaptant-se a la programació del departament responsable i donant-li suport quant a continguts.

- **Identificació i programació d'accions culturals.** Amb els equips responsables dels diferents festivals i programacions, s'identificaran possibilitats i mecanismes de col·laboració, adaptats a la seva dinàmica habitual i que incloguin la visió de la cooperació internacional.
- **Identificació d'accions sobre cultura de Pau.** Amb l'ECP, de la mateixa manera, s'identificarà en quins programes o accions concretes cal concentrar la col·laboració des de Cerdanyola.
- **Identificació d'accions amb entitats de lleure i col·lectius juvenils.** Igual que amb els anteriors, s'obriran converses amb les entitats i col·lectius de la ciutat per facilitar la seva participació a les accions que s'identifiquin com més pertinent i complementàries al conjunt del PDC.
- **Desplegament de l'estratègia de comunicació.** Posada en marxa de les accions identificades a l'estratègia que conté l'Annex.

Accions	2019		2020		2021	
	1er sem	2on sem	1er sem	2on sem	1er sem	2on sem
Preparació del personal per cooperació tècnica.						
Formació i preparació per al desplegament dels ODS.						
Introducció i Supervisió de l'enfocament de gènere.						
Identificació d'accions de cooperació tècnica.						
Formació en criteris de contractació i compra ètica.						
Estudi de col·laboracions amb la banca ètica.						
Campanyes sobre comerç i consum responsable.						
Identificació i programació d'accions culturals.						
Identificació d'accions sobre cultura de Pau.						
Identificació d'accions amb entitats de lleure i juvenils.						
Desplegament de l'estratègia de comunicació.						

Taula 4: Cronograma d'actuacions estratègiques.

Annex. Metodologia d'elaboració del Pla Director.

El present PDC ha estat elaborat seguint una **metodologia participativa i deliberativa**, en la qual han participat tant les entitats del municipi, a través dels seus representants, com els responsables polítics i tècnics de la cooperació internacional de la ciutat i dels diferents departament de l'Ajuntament de Cerdanyola del Vallès susceptibles de participar en les tasques de cooperació.

La metodologia, a més, combina tant l'estudi i anàlisi de la documentació disponible al municipi, com les entrevistes i el treball de camp amb tots els actors involucrats. Pel que toca a l'**anàlisi documental**, és necessari per conèixer i compartir posteriorment amb els actors la trajectòria al municipi, de manera que s'entengui quina ha estat la idea política i els condicionants que han mogut la cooperació a Cerdanyola, si més no durant els darrers anys.

Tal i com es plantejava a la proposta inicial, també cal **interpretar en clau municipal i específica de Cerdanyola la nova agenda internacional per al desenvolupament**, i veure les possibilitats d'incorporar el marc dels ODS. També saber de l'apropiació real de l'enfocament de drets individuals i col·lectius, així com la construcció de la cultura de Pau.

Figura 9: Taller amb les entitats de cooperació de Cerdanyola del Vallès.

En una primera etapa, s'ha definit **el mandat polític per a l'elaboració del PDC**, mitjançant una reunió amb la Tinenta d'Alcaldia i Regidora responsable de cooperació, Elvi Vila, i el seu equip. Entendre la visió política de l'Ajuntament des del principi és fonamental per elaborar un document de planificació i orientar un procés de reflexió col·lectiu que després encaixi i sigui coherent amb el projecte del govern per al municipi. A més, en aquesta reunió inicial s'ha replantejat el procés temporalment i pel que fa a la selecció de les persones i entitat que hi han de participar.

També és rellevant determinar la **dimensió de coherència del conjunt de polítiques públiques** que es vol abastar, integrant aspectes com la compra pública, les finances municipals, l'acollida de persones nouvingudes, plans d'igualtat, medi ambient, etc.

Posteriorment, s'ha iniciat la feina de camp, a través **d'entrevistes amb els actors clau seleccionats**. S'ha partit de la base del grup de coordinació d'entitats de cooperació al municipi, tot treballant amb elles **de manera col·lectiva, en tallers**, la seva visió sobre alguns aspectes clau del PDC. Així, a les trobades s'han pogut compartir i debatre idees sobre els següents punts:

- **On?** Quines són els països i comunitats amb les que continuarem treballant, i per què? Té sentit amb d'altres polítiques com les d'immigració i integració al municipi?
- **Com?** Continuen essent vàlids els instruments dels que ens hem dotat fins ara o cal tenir-ne de nous? Involucrem prou els actius que el municipi té, a nivell de govern o de societat civil? Hi ha prou recursos i quin han de ser aquests recursos?
- **Qui?** Quines són les xarxes i institucions amb les que treballarem els propers quatre anys, tant als països al Sud, com a casa nostra (Fons Català, Generalitat, AMB, altres municipis, etc.)?
- **Per què?** Coneix la població local aquesta política, motius i impactes, aquí i allà? Hi té suport? Hauríem de fer d'una altra manera l'Educació per al Desenvolupament?
- **Quan?** Com es desplega la nostra acció de cooperació i educació?

La reflexió al voltant d'aquests elements ha generat respostes sobre les zones prioritàries i cronograma, els instruments d'intervenció, els actors amb qui treballar i l'educació per al desenvolupament a Cerdanyola.

Com es desglossa més endavant, s'han mantingut **entrevistes específiques** amb els actors que no pertanyen a aquest grup ja consolidat, per rebre aportacions complementàries. Tot i haver-se previst, cap entitat del grup ha sol·licitat una entrevista individual.

Per altra banda, dins l'estructura de l'ajuntament, s'han celebrat **entrevistes amb les persones responsables, tècniques o polítiques**, de les àrees que s'hagin identificat com a claus per potenciar la coherència i l'impacte transformador des de Cerdanyola.

Amb la informació recol·lectada s'ha elaborat una **proposta inicial, amb els elements centrals i en forma de document executiu**, que ha estat discutida i analitzada amb els actors participants, i amb el nivell polític. Un cop consensuat aquest document, s'ha

completat el **document final**, s'ha compartit, inclòs les esmenes i canvis pertinents i ha estat aprovat. i a la seva aprovació.

Pla de Treball

El procés ha estat continu, per optimitzar el temps de les persones que han participat a les sessions de treball i facilitar el debat i aportació d'idees. La idea és passar de la reflexió a la proposta, en raó de les lliçons apreses durant els anys anteriors, fins i tot amb la perspectiva de les persones que van prendre part a l'elaboració del primer pla director.

Les accions que han estructurat el pla de treball i el seu període de realització ha estat les següents:

- **Reunions preparatòries i estudi de la documentació** relacionada amb les accions de cooperació i educació per al desenvolupament. *Primera i segona setmana de setembre.*
- **Presentació de la metodologia** al grup de treball d'entitats de cooperació, aclariment de dubtes i replantejament del procés si s'escau. *Tercera setmana de setembre.*
- **Entrevistes presencials** amb altres entitats que no pertanyen al grup, responsables municipals i polítics d'àrees amb potencials vincles en una estratègia de sostenibilitat: educació, medi ambient, economia, transport, urbanisme, etc. *Segona setmana de setembre a segona de novembre.*
- **Tallers de treball (4)** amb les entitats de cooperació a Cerdanyola, de 2 hores aproximadament de durada. Al primer es va dur a terme una petita formació introductòria sobre el marc dels ODS i les noves tendències de la cooperació municipalista per a les entitat, i es va analitzar amb aquestes i els responsables municipals com està actualment la cooperació al municipi i com ha funcionat fins l'actualitat, amb una metodologia DAFO. A la resta, s'ha discutit i deliberat sobre els aspectes clau del nou PDC. *Tercera setmana de setembre a tercera d'octubre.*
- **Recull de propostes i elaboració del document preliminar del PDC.** *Mes de novembre.*
- **Presentació a l'equip de govern i a les entitats i persones participants.** Discussió i integració de comentaris, nous elements i aclariment de dubtes. *Desembre.*
- **Elaboració dels documents definitius i aprovació.** *Desembre.*

A més, s'ha aprofundit en aspectes com l'estratègia comunicativa, l'alineament del programa *Cerdanyola Educa* en clau ODS i la planificació d'accions de cara al 2019, per facilitar el procés de desplegament del PDC.

Finalment, esmentar les dues reunions de seguiment del procés amb la persona responsable de la Diputació de Barcelona.

Persones participants als tallers

Mercè Burguès, ACAU.
Josep Grifoll, ADIA.
Ferran Ventura i Maria Sagarra, AlterNativa Intercanvi amb Pobles Indígenes.
Núria Alcalà i Jordi Solà, Amnistia Internacional.
Manolo Martínez, Creu Roja Catalunya.
Conxita Mimó i Antoni Pérez, Església Evangèlica.
Pepe Barroso, Fundació Pau i Solidaritat.
Mercè Latorre, Maria Rosa Latorre i Ignasi Peguero, Fundació Vicente Ferrer
Laura Guisasola, Institut de les Desigualtats.
Mans Unides, Cristina Real.
Manuel Sauló, Sonrisas de Bombay
Rosa Sagarra, Veus Sense Fronteres.

Entrevistes

Carles Escolà, Alcalde.
Elvira Vila, Primera Tinenta d'Alcaldia i Regidora de Cooperació i Solidaritat.
Concepción Haro, Segona Tinenta d'Alcaldia.
Laura Benseny, Tercera Tinenta d'Alcaldia.
Lluc Vinyes, assessor de l'Àrea d'Alcaldia.
Gerard Masferrer, assessor l'Àrea d'Economia i Serveis Generals.
Inma Viera, Cap del Servei de Promoció, Cohesió Social i Salut Pública.
Soraya Soler, tècnica de Cooperació.
Pepe Barroso, tècnic d'Immigració.
Jordi Prats, director de la Fundació Autònoma Solidària UAB.
Maria Soler i Xavier Abad, tècnics d'Educació.
Jordi Urgell, sots-director Escola Cultura de Pau UAB.
Graci Mora, Centre d'Esplai La Gresca.
Natàlia Moreno i Erik Ortega, Esplai i Fundació del Roser de Maig.
Daniel Alonso, Agrupament Escolta Pau Casals.
Anna Úbeda, Cap de Serveis Econòmics.
Àngel Reyes, Tècnic de Mobilitat i Transport.
Salud Navarro, Cap del Servei d'Ocupació i Promoció Econòmica.
Isaac Comas, Cap de la Secció de Processos Participatius, Relacions Veïnals, Centres Cívics, Joventut i Infància.
Clara Dachs, Tècnica de Polítiques d'Igualtat i LGTBIQ.
Marta Rubio, Cap del Servei de Cultura.
Carme Bergadà, Tècnica de Promoció Econòmica.
Paulino Manrubia, Cap del Servei d'Esports.
Núria Cardona, Directora IES Pere Calders.

Taula 5: Actors participants al procés d'elaboració del PDC

Annex. Bibliografia.

[Aj. Cerdanyola del Vallès, De l'Acord de Mandat – 2016 al Pla de Mandat \(2015-2019\), Cerdanyola del Vallès, 2017.](#)

[Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament, Pla Director de Cooperació al Desenvolupament \(2015-2018\), Barcelona, 2015.](#)

[Web Objectius Desenvolupament Sostenible Nacions Unides \(castellà\).](#)

Aj. Cerdanyola del Vallès, [Memòria del Programa de Cooperació al Desenvolupament](#), Cerdanyola del Vallès, 2016.

Aj. Cerdanyola del Vallès, [Memòria del Programa de Cooperació al Desenvolupament](#), Cerdanyola del Vallès, 2017.

Aj. Cerdanyola del Vallès, [Proposta de Pla Director de Solidaritat i Cooperació al Desenvolupament de Cerdanyola del Vallès \(2017-20\). Versió 30/04/2017 Revisada](#), Cerdanyola del Vallès, 2017.

Miquel Carrillo i Manel Rebordosa, [Diagnòstic sobre la realitat de les polítiques de cooperació al desenvolupament de les administracions públiques i de les associacions supramunicipals de Catalunya](#), Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament, Generalitat de Catalunya, Barcelona, 2018.

[Web de Mayors for Peace](#)

[Web de l'Escola de Cultura de Pau de la UAB.](#)

[Llei 26/2001, de 31 de desembre, de cooperació al desenvolupament](#)

[Llei 21/2003, de 4 de juliol, de foment de la pau](#)

[Joaquim Solé Vilanova, Criteris d'aplicació del 0'7% dels ingressos propis municipals a la Cooperació al Desenvolupament. Justificació Tècnica. Fons Català de Cooperació al Desenvolupament, Barcelona, 2016.](#)